

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΗΛ

Τό μυστήριο τοῦ θείου κάλλους τοῦ Μεταμορφωθέντος Ἰησοῦ Χριστοῦ

Ἱερα Μητροπολις Καισαριανης, Βυρωνος και Υμηττου
2008

Τὸ μυστήριο τοῦ θείου κάλλους τοῦ Μεταμορφωθέντος Ἰησοῦ Χριστοῦ

Κείμενα:
Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ Δανιὴλ

Στοιχειοθεσία, Διακόσμησις, Ἐπιμέλεια Ἐκδόσεως:
Ἀδελφότης Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου Καρέα

Εἰκόνα ἐξωφύλλου:
Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος.
Λεπτομέρεια ψηφιδωτοῦ στὴν Ἱερὰ Μονὴ Ἁγ. Αἰκατερίνης τοῦ Ὄρους Σινᾶ.

Σειρά:
«Χριστολογικὰ» ἀριθμ. 11

Copyright:
Ἱερὰ Μητρόπολις Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ.
Λεωφόρος Ὑμηττοῦ 47-51, Τ.Κ. 161 21 Καισαριανὴ
Τηλ.: 210.72.24.123
www.imkby.gr e-mail: info@imkby.gr

ISBN: 978-960-6841-03-3

Ἐκδοτική Παραγωγή
Εὐαλόφος
ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.
Ἀρδηττοῦ 12-16, 116 36 Ἀθήνα
Τηλ.: 210.921.7513, 210.921.4820 • Fax: 210.923.7033
www.eptalofos.gr • e-mail: info@eptalofos.gr

Τὸ μυστήριο τοῦ θείου κάλλους τοῦ Μεταμορφωθέντος Ἰησοῦ Χριστοῦ

Τοῦ Μητροπολίτου
Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιὴλ

Ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ στὸ ὄρος, ὅπως μᾶς παρέδωσαν οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι Ματθαῖος στὸ ιζ΄ κεφάλαιο στοὺς στίχους 1-9, Μᾶρκος στὸ θ΄ κεφάλαιο στοὺς στίχους 2-13, Λουκᾶς στὸ θ΄ κεφάλαιο στοὺς στίχους 28-36, Πέτρος στὴν Β΄ καθολικὴ ἐπιστολή του στὸ α΄ κεφάλαιο στοὺς στίχους 16-21, εἶναι γεγονὸς μεγάλης σημασίας γιὰ μᾶς τοὺς ἀνθρώπους.

Στοχαζόμενοι ἱερῶς διαπιστώνουμε:

1. Τὴν Χριστολογικὴ σημασία της.

Ὁ Χριστὸς ἔδειξε στοὺς μαθητές Του καὶ τοὺς βεβαίωσε, ὅτι εἶναι ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας, ὁ Χριστός, κατὰ τὶς προφητεῖες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ ὅτι εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεός. Ἐφανέρωσε σ' αὐτοὺς τὴν θεία φύση Του.

Ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Κυρίου συνέβη, ὅταν ὁ Κύριος ὁλοκλήρωνε τὴν δημοσία δράση Του, τὶς περιοδεῖες Του τόσο στὶς περιοχὲς ποὺ κατοικοῦσαν οἱ Ἰουδαῖοι, ὅσο καὶ σ' αὐτὲς ποὺ κατοικοῦσαν εἰδωλολάτρες. Σ' αὐτὴ τὴν τριετῆ διακονία Του εἶχε ἐκθέσει τὴν διδασκαλία Του στοὺς ἀνθρώπους. Μὲ τὰ θαύματά Του εἶχε ἐπισφραγίσει τὴν μεσσιανικὴ ἀποστολή Του, ὅτι σ' Αὐτὸν πραγματοποιήθηκαν οἱ προφητεῖες καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ κληρονόμος τῶν ὑποσχέσεων τοῦ Θεοῦ, γιὰ τὸν Ὁποῖον δόθηκαν οἱ ἐπαγγελίες κατὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο:

*«Τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ· οὐ λέγει, καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός, καὶ τῷ σπέρματί σου, **ὅς ἐστι Χριστός**»* (Γαλάτας γ΄ 16).

Δηλαδή: *«Λοιπὸν οἱ ἐπαγγελίες δόθηκαν ὡς διαθήκη στὸν Ἀβραὰμ καὶ στὸν ἀπόγονό του. Ἡ Γραφὴ δὲν λέει "καὶ στοὺς ἀπογόνους" ὅπως θὰ ἔκανε ἂν ἐννοοῦσε πολλούς, ἀλλὰ μιλάει γιὰ ἕνα: καὶ στὸν ἀπόγονό σου. Αὐτὸς ὁ ἀπόγονος τοῦ Ἀβραὰμ εἶναι ὁ Χριστός».*

Οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι, ὡς μάρτυρες, εἶχαν βεβαιωθεῖ γιὰ τὴν αὐτοσυνειδησία τοῦ Κυρίου καὶ τὴν ἀποστολή Του, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν ἀπάντηση ποὺ ἔδωσε ὁ ἀπόστολος Πέτρος στὸν Κύριό μας, ὅταν τοὺς ἐρώτησε *«ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι;»* Ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἐξ ὀνόματος τῶν μαθητῶν ὁμολόγησε καὶ διακήρυξε· *«Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος»* (Ματθαίου ιστ΄ 16). Στὸ περιεχόμενο τῆς ὁμολογίας τοῦ Πέτρου περιλαμβάνονταν ἡ μεσσιανικότητα (εἶναι ὁ Μεσσίας) τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ θεότητά Του (ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ). Στοὺς μαθητές Του εἶχε ὡριμάσει ἡ πεποίθηση γιὰ τὸ ποιός ἦταν.

Γι' αὐτὸ καὶ τοὺς ἔκρινε ὥριμους, γιὰ νὰ τοὺς φανερώσει μὲ τὴν Μεταμόρφωση αὐτὸ ποὺ ὁμολόγησαν.

Ἡ Μεταμόρφωση πραγματοποιήθηκε πρὶν ἀπὸ μιὰ ἰσχυρὴ δοκιμασία τῶν μαθητῶν Του, δηλαδὴ τὸ πάθος καὶ τὸν σταυρικὸ θάνατό Του, γιὰ τὴν ὁποία ὁ Κύριος εἶπε *«πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ»* (Ματθαίου κστ΄ 31). Δηλαδή: *«Αὐτὴ τὴν νύχτα ὅλοι σας θὰ χάσετε τὴν ἐμπιστοσύνη σας σ' ἐμένα».*

Ἡ Μεταμόρφωση εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς ἐνέργειες τοῦ Κυρίου μας, μὲ τὶς ὁποῖες στήριξε τοὺς μαθητές Του, γιὰ νὰ μὴν ταραχθοῦν, νὰ μὴν κλονισθοῦν, νὰ μὴ χάσουν τὴν ἐμπιστοσύνη τους σ' Αὐτὸν καὶ στὴν ἀποστολή Του.

Παράλληλα τοὺς ἐνισχύει μὲ τὴν πρόρρηση τοῦ θανάτου Του ἐπανειλημμένως ὅπως π.χ.:

α) *«Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων· Ἵλεώς σοι, Κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο. ὁ δὲ στραφεὶς εἶπε τῷ Πέτρῳ· ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ· σκάνδαλόν μου εἶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων»* (Ματθαίου ιστ΄ 21-23).

Δηλαδή: *«Ἀπὸ τότε ἄρχισε ὁ Ἰησοῦς νὰ φανερώνει στοὺς μαθητές του πὼς πρέπει νὰ πάει στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ νὰ πάθει πολλὰ ἀπὸ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς γραμματεῖς καὶ νὰ θανατωθεῖ καὶ ν' ἀναστηθεῖ τὴν τρίτη ἡμέρα. Καὶ ἀφοῦ Τὸν πῆρε κατὰ μέ-*

ρος ὁ Πέτρος, ἄρχισε νὰ Τὸν μαλώνει καὶ νὰ Τοῦ λέει "Θεὸς φυλάξοι, Κύριε ! νὰ μὴ Σοῦ συμβεῖ αὐτό!" Καὶ ὁ Ἰησοῦς γύρισε καὶ εἶπε στὸν Πέτρο: "Φύγε ἀπὸ μπροστά μου, σατανᾶ! Ἐσὺ μοῦ γίνεσαι ἐμπόδιο, γιατὶ δὲν σκέφτεσαι ὅπως θέλει ὁ Θεός, ἀλλὰ ὅπως θέλουν οἱ ἄνθρωποι"».

β) *«Ἀναστρεφομένων δὲ αὐτῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων»* (Ματθαίου ιζ΄ 22).

Δηλαδή: *«Ἐνῶ οἱ μαθητὲς περιέρχονταν τὴν Γαλιλαία, τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς· Ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου πρόκειται νὰ παραδοθεῖ σὲ χέρια ἀνθρώπων».*

γ) *«Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἰεροσόλυμα παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἰεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται»* (Ματθαίου κ΄ 17-19).

Δηλαδή: *«Καθὼς ἀνέβαινε ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὰ Ἰεροσόλυμα, πῆρε ἰδιαιτέρως τοὺς δώδεκα μαθητὲς καὶ πηγαίνοντας τοὺς εἶπε· ἀνεβαίνουμε στὰ Ἰεροσόλυμα· ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου θὰ παραδοθεῖ ἐκεῖ στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ στοὺς γραμματεῖς καὶ θὰ Τὸν καταδικάσουν σὲ θάνατο. Καὶ θὰ Τὸν παραδώσουν στοὺς ἐθνικούς, γιὰ νὰ Τὸν περιγελάσουν, νὰ Τὸν μαστιγώσουν καὶ νὰ Τὸν σταυρώσουν, ὅμως τὴν τρίτη ἡμέρα θ' ἀναστηθεῖ».*

Καὶ λίγο πρὸ τῆς συλλήψεώς Του καὶ τοῦ Πάθους Του τοὺς προειδοποιεῖ γι' ὅλα ὅσα θὰ συνέβαιναν *«ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι»* (Ἰωάννου ιγ΄ 19). Δηλαδή: *«Σᾶς τὰ λέω ἀπὸ*

τώρα πρὶν γίνουν, ὥστε, ὅταν γίνουν, νὰ πιστέψετε ὅτι ἐγὼ εἶμαι αὐτός, στὸν ὁποῖο ἀναφέρονται αὐτά».

Τέλος τοὺς ἐνθαρρύνει καὶ μὲ τὴν σαφέστατη προτροπή Του: *«Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία· πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε»* (Ἰωάννου ιδ΄ 1). Δηλαδή: *«Ἂς μὴν ταράζεται ἡ καρδιά σας, νὰ ἔχετε ἐμπιστοσύνη στὸν Θεό, καὶ σ᾽ ἐμένα νὰ ἔχετε πίστη».* Ἡ προτροπή Του εἶναι σαφής: *«Νὰ ἔχετε ἀκλόνητη πεποίθηση καὶ ἐμπιστοσύνη στὸν Θεὸ καὶ σὲ Μένα».*

Μετὰ τὴν Ἀνάσταση, τὴν Ἀνάληψή Του στοὺς οὐρανοὺς καὶ τὴν κάθοδο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος αὐτὴ ἡ πεποίθηση τῶν μαθητῶν Του γιὰ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστὸ ἔγινε ἀκράδαντη καὶ τὴν παρέδωσαν τόσο μὲ τὸ κήρυγμά τους ὅσο καὶ μὲ τὶς συγγραφές τους κατὰ τὴν ἐντολή Του *«ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἔν τε Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς»* (Πράξεων α΄ 8). Αὐτοὶ βεβαίωσαν καὶ μαρτύρησαν τὴν μεσσιανικότητα Του, τὴν θεότητά Του, τὸν λυτρωτικὸ θάνατό Του, τὴν ἔνδοξη Ἀνάστασή Του, τὴν Ἀνάληψή Του καὶ γενικῶς ὅλο τὸ μυστήριο τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας Του.

Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης στὸ πρῶτο κεφάλαιο τοῦ Εὐαγγελίου του ἀναφέρεται στὴν προαιώνια ὕπαρξη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅτι εἶναι ὁ Δημιουργὸς Θεὸς καὶ ὅτι σαρκώθηκε. *«Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν... καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας»* (Ἰωάννου α΄ 1-2, 14).

Δηλαδή: *«Πρὶν ἀπ᾽ ὅλα ὑπῆρχε ὁ Λόγος καὶ ὁ Λόγος ἦταν μαζὶ μὲ τὸν Θεό, καὶ ἦταν Θεὸς ὁ Λόγος. Ἀπ᾽ τὴν ἀρχὴ ἦταν αὐτὸς μαζὶ μὲ τὸν Θεό. Καὶ ὁ Λόγος ἔγινε ἄνθρωπος κι ἔμεινε μεταξύ μας, καὶ εἴδαμε τὴν θεϊκή Του δόξα, τὴν δόξα ποὺ ἔχει ἕνας μονογενὴς Υἱὸς ἀπὸ τὸν Πατέρα, καὶ ἦρθε γεμάτος θεϊκὴ χάρη καὶ ἀλήθεια γιὰ μᾶς».*

Στὴν συνέχεια τοῦ Εὐαγγελίου του παραθέτει τὴν μαρτυρία ποὺ ἔδωσε τέσσερεις φορὲς ὁ Πρόδρομος καὶ Βαπτιστὴς Ἰωάννης γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ στὴν ὁποία διευκρινίζεται τόσο ἡ μεσσιανικότητα, ὅσο καὶ ἡ θεότητα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

«Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης· οὗτος ***ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός,*** *ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι᾽ αὐτοῦ. οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ᾽ ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.*

Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι᾽ αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ᾽ ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.

Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. ***Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγε λέγων· Οὗτος ἦν ὃν εἶπον, Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν.*** *Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως*

ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε· ὁ μονογενὴς υἱὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρός, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.

Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, *ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ λευίτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν· σὺ τίς εἶ; καὶ ὡμολόγησε καὶ οὐκ ἠρνήσατο· καὶ ὡμολόγησεν ὅτι* ***οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός. καὶ ἠρώτησαν αὐτόν·*** *τί οὖν; Ἠλίας εἶ σύ; καὶ λέγει· οὐκ εἰμί. Ὁ προφήτης εἶ σύ; καὶ ἀπεκρίθη, οὔ. εἶπον οὖν αὐτῷ· τίς εἶ; ἵνα ἀπόκρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; ἔφη· ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, εὐθύνατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης. Καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων· καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν καὶ εἶπον αὐτῷ· τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς οὔτε Ἠλίας οὔτε ὁ προφήτης; ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων·* ***ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος δὲ ὑμῶν ἕστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. αὐτός ἐστιν ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, οὗ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος.*** *Ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων.*

Τῇ ἐπαύριον βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει· ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. οὗτός ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον· ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. κἀγὼ οὐκ ἤδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραήλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων.

Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι τεθέαμαι τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν· κἀγὼ οὐκ ἤδειν αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ

Πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ᾽ αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. κἀγὼ ἑώρακα καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ» (Ἰωάννου α΄ 6-34).

Δηλαδή: *«Ὁ Θεὸς ἔστειλε ἕναν ἄνθρωπο ποὺ τὸν ἔλεγαν Ἰωάννη· αὐτὸς ἦρθε ὡς μάρτυρας, γιὰ νὰ κηρύξει ποιός εἶναι τὸ φῶς, ὥστε μὲ τὰ λόγια του νὰ πιστέψουν ὅλοι. Δὲν ἦταν ὁ ἴδιος φῶς, ἦρθε ὅμως γιὰ νὰ πεῖ ποιός εἶναι τὸ φῶς. Ὁ Λόγος ἦταν τὸ ἀληθινὸ τὸ φῶς, ποὺ φωτίζει κάθε ἄνθρωπο ποὺ ἔρχεται στὸν κόσμο. Μέσα στὸν κόσμο ἦταν, κι ὁ κόσμος δι᾽ αὐτοῦ δημιουργήθηκε, μὰ δὲν τὸν ἀναγνώρισε ὁ κόσμος. Ἦρθε στὸν τόπο τὸν δικό Του, καὶ οἱ δικοί του δὲν τὸν δέχτηκαν. Σ᾽ ὅσους ὅμως Τὸν δέχτηκαν καὶ πίστεψαν σ᾽ Αὐτὸν ἔδωσε τὸ δικαίωμα νὰ γίνουν παιδιὰ τοῦ Θεοῦ. Ἀπὸ τὸν Θεὸ γεννήθηκαν αὐτοὶ καὶ ὄχι ἀπὸ γυναίκας αἷμα, οὔτε ἀπὸ ἐπιθυμία ἀνθρώπινη ἢ ἐπιθυμία ἄνδρα. Κι ὁ Λόγος ἔγινε ἄνθρωπος κι ἔστησε τὴν σκηνή Του ἀνάμεσά μας, καὶ εἴδαμε τὴν θεϊκὴ δόξα Του, τὴν δόξα ποὺ ὁ μονογενὴς Υἱὸς τὴν ἔχει ἀπ᾽ τὸν Πατέρα, κι ἦρθε γεμάτος χάρη θεϊκὴ κι ἀλήθεια γιὰ μᾶς. Ὁ Ἰωάννης εἶπε ἐπίσημα τὴν γνώμη του γι᾽ Αὐτὸν καὶ τὴν διακήρυξε λέγοντας "Γι᾽ Αὐτὸν ἦταν ποὺ εἶπα, ἐκεῖνος ποὺ ἔρχεται ὕστερα ἀπὸ μένα εἶναι ἀνώτερός μου, γιατὶ ὑπῆρχε πρὶν ἀπὸ μένα". Ἀπ᾽ τὸν δικό Του πλοῦτο πήραμε ὅλοι ἐμεῖς τὴ μιὰ δωρεὰ πάνω στὴν ἄλλη. Ὁ νόμος δόθηκε διὰ τοῦ Μωυσέως, ἡ χάρη ἡ θεϊκὴ ὅμως καὶ ἡ ἀλήθεια ἦρθε σ᾽ ἐμᾶς διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Κανεὶς ποτὲ δὲν εἶδε τὸν Θεό. Μόνο ὁ μονογενὴς Υἱός, ποὺ εἶναι μέσα στὸν κόλπο τοῦ Πατέρα, ἐκεῖνος μᾶς Τὸν ἔκανε γνωστό. Αὐτὴ εἶναι ἡ μαρτυρία ποὺ ἔδωσε ὁ Ἰωάννης, ὅταν οἱ Ἰουδαῖοι ἄρχοντες ἔστειλαν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα ἱερεῖς καὶ*

λευίτες νὰ τὸν ρωτήσουν "Ἐσὺ ποιός εἶσαι;". Τότε αὐτὸς διακήρυξε καὶ δὲν ἀρνήθηκε· διακήρυξε ἀπερίφραστα: "Ἐγὼ δὲν εἶμαι ὁ Μεσσίας". Τότε λοιπὸν τὸν ρώτησαν "Μήπως εἶσαι ὁ Ἠλίας;" Ἐκεῖνος εἶπε: "Ὄχι, δὲν εἶμαι". "Μήπως εἶσαι ὁ προφήτης ποὺ περιμένουμε;" Καὶ ἀπάντησε: "Ὄχι". Τότε τοῦ εἶπαν: "Ποιός εἶσαι; ὥστε νὰ δώσουμε ἀπόκριση σ' αὐτοὺς ποὺ μᾶς ἔστειλαν, τί ἔχεις νὰ πεῖς γιὰ τὸν ἑαυτό σου;". Εἶπε: "Ἐγὼ εἶμαι, σύμφωνα μὲ τὰ λόγια τοῦ προφήτη Ἡσαΐα, ἡ φωνὴ ἐκείνου ποὺ φωνάζει δυνατὰ στὴν ἔρημο: ἰσιώστε τὸν δρόμο, νὰ περάσει ὁ Κύριος, προετοιμάστε δηλαδὴ τὶς ψυχές σας, γιὰ νὰ δεχθεῖτε τὸν Κύριο". Μεταξὺ τῶν ἀπεσταλμένων ἦταν καὶ Φαρισαῖοι, ποὺ Τὸν ρώτησαν: "Γιατί λοιπὸν βαπτίζεις, ἀφοῦ δὲν εἶσαι οὔτε ὁ Μεσσίας οὔτε ὁ Ἠλίας οὔτε ὁ προφήτης ποὺ περιμένουμε;". Αὐτὸς τοὺς ἀποκρίθηκε: "Ἐγὼ βαπτίζω μὲ νερό· ἀνάμεσά σας ὅμως βρίσκεται κιόλας ἐκεῖνος ποὺ ἐσεῖς δὲν Τὸν γνωρίζετε. Αὐτὸς εἶναι ποὺ ἔρχεται ὕστερα ἀπὸ μένα, ποὺ ὅμως ὑπάρχει πρὶν ἀπὸ ἐμένα, κι ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λύσω τὸ λουρὶ ἀπ' τὰ ὑποδήματά Του". Αὐτὰ συνέβαιναν στὴν Βηθανία, πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, ἐκεῖ ποὺ βάπτιζε ὁ Ἰωάννης. Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ Ἰωάννης βλέπει τὸν Ἰησοῦ νὰ ἔρχεται πρὸς τὸ μέρος του καὶ λέει: "Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ποὺ παίρνει πάνω Του τὴν ἁμαρτία τῶν ἀνθρώπων. Γι' Αὐτόν, σᾶς μίλησα ὅταν εἶπα, ὕστερα ἀπὸ ἐμένα ἔρχεται ἕνας ποὺ εἶναι ἀνώτερός μου, γιατὶ ὑπῆρχε πρὶν νὰ γεννηθῶ. Κι ἐγὼ κάποτε δὲν ἤξερα ποιός εἶναι. Γιὰ νὰ Τὸν γνωρίσει ὅμως ὁ Ἰσραήλ, γι' αὐτὸ ἦρθα ἐγὼ καὶ βαπτίζω μὲ νερό". Κι ὁ Ἰωάννης διακήρυξε δημόσια καὶ εἶπε: "Εἶδα τὸ Πνεῦμα νὰ κατεβαίνει σὰν περιστέρι ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ

νὰ μένει πάνω Του. Ἐγὼ δὲν τὸν ἤξερα ποιός ἦταν, ἐκεῖνος ὅμως ποὺ μὲ ἔστειλε νὰ βαπτίζω μὲ νερό, ἐκεῖνος μοῦ εἶπε: "Ἐκεῖνος ποὺ πάνω Του θὰ δεῖς νὰ κατεβαίνει καὶ νὰ μένει τὸ Πνεῦμα, Αὐτὸς εἶναι ποὺ βαπτίζει μὲ Ἅγιο Πνεῦμα". Κι αὐτὸ ἐγὼ τὸ εἶδα καὶ διακήρυξα δημόσια πὼς αὐτὸς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ"».

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης σ' ὁλόκληρο τὸ εὐαγγέλιό του μαρτυρεῖ αὐτὴ τὴν ἀλήθεια ποὺ εἶναι καὶ πεποίθησή του ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς σαρκώθηκε καὶ ἦλθε στὸν κόσμο *«πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας»* (Ἰωάννου α΄ 14).

Ὁ ἀπόστολος Πέτρος διακηρύσσει τὴν θεία μεγαλειότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στὴν Β΄ Καθολικὴ ἐπιστολή του.

«Οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ***ἀλλ' ἐπόπται γενηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. λαβὼν γὰρ παρὰ Θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιᾶσδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης, οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα, καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν, σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ.*** *καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα διαυγάσῃ καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ προφητεία, ἀλλ' ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἅγιοι Θεοῦ ἄνθρωποι»* (Β΄ Πέτρου α΄ 16-21).

Δηλαδή: *«Λοιπόν, δὲν βασιστήκαμε σὲ περίτεχνους μύθους γιὰ νὰ σᾶς γνωστοποιήσουμε τὴν δυναμικὴ ἔλευση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μὲ τὰ ἴδια μας τὰ μάτια εἴδαμε τὸ μεγαλεῖο Του, τότε ποὺ ὁ Θεὸς Πατέρας Τοῦ ἔδωσε τιμὴ καὶ δόξα, καὶ ἡ ἔνδοξη μεγαλοπρέπειά Του ἀναφώνησε γι' Αὐτὸν τέτοια φωνή: "Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀγαπητός μου Υἱός, αὐτὸς εἶναι ὁ ἐκλεκτός μου". Κι αὐτὴ τὴν φωνή, ἐμεῖς οἱ ἴδιοι ποὺ ἤμασταν μαζί Του στὸ ἅγιο ἐκεῖνο ὄρος, τὴν ἀκούσαμε νὰ ἔρχεται ἀπὸ τὸν οὐρανό. Κι ἔτσι εἴμαστε περισσότερο βέβαιοι γιὰ τὴν ἀλήθεια τοῦ κηρύγματος τῶν προφητῶν, ποὺ καλὰ κάνετε καὶ τὸ προσέχετε, σὰν φῶς ποὺ φέγγει στὸ σκοτάδι, ὡσότου γλυκοχαράξει τὸ πρωϊνὸ καὶ ἀνατείλει στὶς καρδιές σας ὁ αὐγερινός. Πρῶτα ἀπ' ὅλα, νὰ ξέρετε καλὰ πὼς κανένας δὲν μπορεῖ μόνος του νὰ ἑρμηνεύσει τὶς προφητεῖες τῶν Γραφῶν. Γιατὶ καμμιὰ προφητεία δὲν προῆλθε ποτὲ ἀπὸ ἀνθρώπινο θέλημα, ἀλλὰ ἐμπνευσμένοι ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ἀξιώθηκαν νὰ μιλήσουν ἅγιοι ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ».*

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος βεβαιώνει γιὰ τὸ ἀσύγκριτο μεγαλεῖο τῆς θεότητος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός:

«Ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως, ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται· καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε, καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας· ὅς ἐστιν

ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων, ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησε πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Κολασσαεῖς α΄ 15-20).

Δηλαδή: *«Αὐτὸς εἶναι εἰκόνα τοῦ ἀοράτου Θεοῦ πρωτότοκος ὅλων τῶν δημιουργημάτων. Γιατὶ τὰ πάντα δι' Αὐτοῦ δημιουργήθηκαν, τὰ ἐπουράνια καὶ τὰ ἐπίγεια, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, θρόνοι καὶ κυριότητες, ἀρχὲς καὶ ἐξουσίες, τὰ πάντα εἶναι δημιουργημένα δι' Αὐτοῦ καὶ Αὐτὸν ἔχουν σκοπό τους. Αὐτὸς ὑπάρχει πρὶν ἀπὸ ὅλα καὶ Αὐτὸς τὰ πάντα συγκρατεῖ, γιὰ νὰ ὑπάρχουν. Αὐτὸς εἶναι ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, δηλαδὴ τῆς Ἐκκλησίας, Αὐτὸς εἶναι ἀρχὴ τῆς νέας ἀνθρωπότητας, ὁ πρωτότοκος ἀπ' τοὺς νεκρούς, ὥστε νὰ γίνει σ' ὅλα Ἐκεῖνος πρῶτος. Γιατὶ μέσα σ' Ἐκεῖνον εὐαρεστήθηκε νὰ κατοικήσει ὁλόκληρη ἡ θεότητα, καὶ νὰ συμφιλιώσει μὲ τὸν ἑαυτό Του τὰ πάντα, τόσο τὰ ἐπίγεια, ὅσο καὶ τὰ ἐπουράνια, ἀφοῦ ἔφερε τὴν εἰρήνη μὲ τὸ αἷμα τοῦ σταυροῦ Του».*

Καὶ *«Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν· ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δι' ἑαυτοῦ καθαρισμὸν ποιησάμενος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς»* (Ἑβραίους α΄ 1-3).

Δηλαδή: *«Ἀφοῦ ὁ Θεός, τὰ παλαιὰ χρόνια, μίλησε στοὺς προπάτορες πολλὲς φορὲς καὶ μὲ ποικίλους τρόπους*

διὰ τῶν προφητῶν, σ' αὐτοὺς ἐδῶ τοὺς ἔσχατους καιροὺς μίλησε σ' ἐμᾶς μέσῳ τοῦ Υἱοῦ. Αὐτὸν διὰ τοῦ Ὁποίου ὁ Θεὸς δημιούργησε τὸν κόσμο, καὶ τὸν ὁποῖον ἔκανε κληρονόμο πάντων. Αὐτὸς εἶναι ἡ ἀκτινοβολία τῆς δόξας καὶ ἡ σφραγίδα τῆς ὑποστάσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ Αὐτὸς συγκρατεῖ τὸ σύμπαν μὲ τὴν δύναμη τοῦ λόγου Του, ἀφοῦ μὲ τὸν σταυρικό Του θάνατο καθάρισε τὶς ἁμαρτίες μας, κάθησε ψηλά, στὰ δεξιὰ τοῦ παντοδύναμου Θεοῦ».

2. Τὴν ἀνθρωπολογικὴ σημασία της.

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ὁμολογεῖται, ὅτι εἶναι *«ὁ υἱὸς ὁ ἀγαπητὸς»* τοῦ Θεοῦ Πατέρα. Εἶναι Υἱὸς ἀγαπητὸς καὶ Υἱὸς εὐδοκίας καὶ ὡς Θεὸς καὶ ὡς Ἄνθρωπος. Εἶναι Υἱὸς ἀγαπητός, ἐπειδὴ εἶναι υἱὸς ὑπακοῆς, ὅπως μᾶς διδάσκει ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

«Τοῦτο φρονείσθω ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσηται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ πατρός. Ὥστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ

τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε» (Φιλιππησίους β΄ 5-12).

Δηλαδή: *«Νὰ ὑπάρχει μεταξύ σας τὸ ἴδιο φρόνημα ποὺ εἶχε καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Ὁποῖος, ἂν καὶ ἦταν Θεός, δὲν θεώρησε τὴν ἰσότητά Του μὲ τὸν Θεὸ ἀποτέλεσμα ἁρπαγῆς, ἀλλὰ τὰ ἀπαρνήθηκε ὅλα, πῆρε μορφὴ δούλου κι ἔγινε ἄνθρωπος καὶ ὄντας πραγματικὸς ἄνθρωπος ταπεινώθηκε θεληματικὰ ὑπακούοντας μέχρι θανάτου, καὶ μάλιστα θανάτου σταυρικοῦ. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Θεὸς τὸν ἀνέβασε πολὺ ψηλὰ καὶ Τοῦ χάρισε τὸ ὄνομα ποὺ εἶναι πάνω ἀπ' ὅλα τὰ ὀνόματα. Κι ἔτσι, στὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ ὅλα τὰ ἐπουράνια, τὰ ἐπίγεια καὶ τὰ ὑποχθόνια θὰ προσκυνήσουν καὶ κάθε γλώσσα θὰ ὁμολογήσει ὅτι Κύριος εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, γιὰ νὰ δοξάζεται ἔτσι ὁ Θεὸς Πατέρας. Ἀγαπητοί μου, ὅπως μὲ ὑπακούετε πάντοτε, τὸ ἴδιο νὰ κάνετε καὶ τώρα: Ἐργαστεῖτε μὲ φόβο Θεοῦ καὶ δέος γιὰ τὴν σωτηρία σας, ὄχι μόνον ὅταν εἶμαι κοντά σας, ἀλλὰ πολὺ περισσότερο τώρα ποὺ εἶμαι μακριά σας».*

Ὡς ἄνθρωπος ἀποτελεῖ τὸ πρότυπο τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων καὶ τὸ κριτήριο τῆς αὐθεντικότητας καὶ τῆς γνησιότητάς τους, ποὺ τοὺς ὑποδεικνύει τὸν σκοπὸ τοῦ πνευματικοῦ ἀγώνα τους.

Μόνο ὅσοι ὑπακούουν στὸν Θεό, ὅπως καὶ ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, θὰ δοξασθοῦν μαζί Του. Ὅσοι ἑνωθοῦν μὲ τὸν Χριστὸ μὲ τὰ ἅγια μυστήρια καὶ μὲ τὴν ταύτιση τοῦ θελήματός Του θὰ ἀναδειχθοῦν τέκνα τοῦ Ἐπουρανίου Θεοῦ καὶ Πατέρα.

Ὁ πρύτανης τῶν θεολόγων πατέρων Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς θεωρῶν τὴν τοῦ Χριστοῦ Μεταμόρφωσιν ὅτι ἀναβιβάζει τὸν λογισμόν του εἰς τὸν πρωτόπλαστον Ἀδὰμ διερωτᾶται· ἄραγε τόσο πολὺ καὶ ὑπερβολικὸ νὰ

ἦταν τὸ φῶς τοῦ πρωτοπλάστου ἀνθρώπου τοῦ πλασθέντος *«κατ᾽ εἰκόνα καὶ ὁμοιότητα»* (Γενέσεως α΄ 26), καὶ ἀπαντᾶ στὸ δεύτερο τροπάριο τῆς πέμπτης ᾠδῆς τοῦ δευτέρου κανόνος τῆς Μεταμορφώσεως ὡς ἑξῆς:

«Ὁ χερσὶν ἀοράτοις πλάσας κατ᾽ εἰκόνα Σου, Χριστέ, τὸν ἄνθρωπον, τὸ ἀρχέτυπόν Σου ἐν τῷ πλάσματι κάλλος ὑπέδειξας, οὐχ ὡς ἐν εἰκόνι, ἀλλ᾽ ὡς αὐτὸ εἶ κατ᾽ οὐσίαν, ὁ Θεὸς χρηματίσας καὶ ἄνθρωπος».

Ἑρμηνεία: *«Χριστέ, σὺ ποὺ ἔπλασες μὲ τὰ ἀόρατα χέρια Σου τὸν ἄνθρωπο κατ᾽ Εἰκόνα Σου, ἀμυδρῶς ἔδειξες τὸ ἀρχικὸ κάλλος τῆς θεότητός Σου, ὄχι σὰν σὲ εἰκόνα, ἀλλὰ καθὼς εἶσαι ὁ ἴδιος, κατὰ τὴν οὐσία Θεός, ποὺ ἔγινες καὶ ἄνθρωπος».*

Μὲ τὴν Μεταμόρφωσή Του ὁ Κύριος φαίνεται νὰ λέγει στοὺς ἀνθρώπους: Ὦ ἄνθρωποι, αὐτὸ τὸ πολὺ καὶ ὑπερβολικὸ φῶς βλέπετε ὅτι ἐξῆλθε καὶ ἄστραψε ἀπὸ τὸ σῶμα μου, τέτοιο ἦταν καὶ τὸ φῶς ποὺ ἐδωρήθη στοὺς προπάτορες ποὺ πλάσθηκαν κατὰ τὴν ἰδική μου εἰκόνα.

3. Τὴν ἐσχατολογικὴ σημασία της.

Ἀτενίζοντας πρὸς τὸ Θαβὼρ βλέπουμε πὼς ὁ μεταμορφωμένος Χριστὸς θέτει τὸ τέλειο μέτρο τῶν ἀνθρωπίνων δυνατοτήτων, τὴν ἀπώτατη ἱκανότητα τῆς ἀνθρώπινης φύσεως σ᾽ ὅλη τὴν ἀληθινότητά της καὶ τὸ ὕψος της.

Αὐτὸ τὸ κατόρθωμα, γιὰ τὸ ὁποῖο ἀθλοῦνται οἱ πιστοί, θὰ γίνει κατάδηλο σὲ μᾶς, θὰ φανερωθεῖ βεβαίως κατὰ τὴν ἔσχατη ἡμέρα. Οἱ ἀπαρχὲς ὅμως εἶναι φανερὲς στὴν ζωὴ αὐτή.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐξηγεῖ στοὺς Κολασσαεῖς: *«ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ».* Δηλαδή: *«Ὅταν φανερωθεῖ ὁ Χριστός, ποὺ εἶναι ἡ ζωή μας, τότε θὰ γίνῃ φανερὸ ὅτι καὶ ἐσεῖς ζεῖτε μαζί του μέσα σὲ δόξα».* Τὰ αὐτὰ διδάσκει καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης στὴν Α΄ Καθολικὴ Ἐπιστολή του: *«Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα Θεοῦ ἐσμὲν καὶ οὔπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα, οἴδαμεν δὲ ὅτι ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὀψόμεθα αὐτὸν καθώς ἐστι»* (Ἰωάννου γ΄ 2). Δηλαδή: *«Ἀγαπητοί, τώρα εἴμαστε τέκνα Θεοῦ, ἀλλὰ δὲν ἐφανερώθη ἀκόμη, τί θὰ εἴμαστε στὸ μέλλον. Γνωρίζουμε ὅμως, ὅτι ἐὰν φανερωθεῖ ὁ Χριστός, θὰ γίνουμε ὅμοιοί του κατὰ τὴν δόξα, διότι θὰ τὸν δοῦμε ὅπως εἶναι».*

Ἡ Μεταμόρφωση εἶναι ἡ ἑορτὴ τῆς *«καταστάσεως τῆς ἁγιότητος»*, καθὼς μᾶς δείχνει τὸν ὕψιστο Θεὸ ἑστῶτα ἐν μέσῳ θεῶν, κατὰ τὸ *«ἐγὼ εἶπα· θεοί ἐστε καὶ υἱοὶ ὑψίστου πάντες»* (Ψαλμὸς 81 (82), 6) καὶ τὸ *«ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐκ ἔστι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν, ἐγὼ εἶπα, θεοί ἐστε;»* (Ἰωάννου ι΄ 34).

Ἡ Μεταμόρφωση φανερώνει πρῶτον τὸ τί ἦταν ἡ ἀνθρώπινη φύση πρωταρχικὰ καὶ δεύτερον τί θὰ γίνει *«ἐν Χριστῷ»* στὴν ὕστατη ἐκπλήρωση τῶν πάντων. Αὐτὴ ἡ τελευταία κατάσταση εἶναι ἀσυγκρίτως ὑψηλότερη ἀπὸ τὴν πρώτη.

Ἡ Μεταμόρφωση μᾶς δείχνει ὄχι ἁπλῶς τὸ ἀρχέτυπο κάλλος τῆς εἰκόνας τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ τὴν καταληκτικὴ δόξα τῆς ὁμοιώσεως. Στὸν Μεταμορφωμένο Κύριο Ἰησοῦ Χριστὸ ἀποκαλύπτεται τί σημαίνει ὅτι ὁ ἄνθρωπος δημιουργήθηκε *«κατ᾽ εἰκόνα»* καὶ *«καθ᾽ ὁμοίωση»* Θεοῦ (Γενέσεως β΄ 16).

Αὐτὴ ἡ πίστη ἐκφράζεται στοὺς ὕμνους τῆς ἑορτῆς ἀπὸ τοὺς ὁποίους παραθέτουμε ἐνδεικτικά.

α) *«Τὴν τῶν βροτῶν ἐναλλαγήν, τὴν μετὰ δόξης σου Σωτήρ, ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ φρικτῇ, τῆς σῆς ἐλεύσεως δεικνύς, ἐπὶ τοῦ ὄρους Θαβὼρ μετεμορφώθης»* (Α΄ Κάθισμα τοῦ Ὄρθρου τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως).

β) *«Ἵνα σου δείξῃς ἐμφανῶς, τὴν ἀπόρρητον δευτέραν κατάβασιν, ὅπως ὁ ὕψιστος Θεὸς ὀφθήσῃ ἑστὼς ἐν μέσῳ θεῶν»* (Τροπάριον τῆς ἐνάτης Ὠδῆς, τοῦ δευτέρου Κανόνος τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως).

Ὁ μέγας Βασίλειος διδάσκει, ὅτι ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ προανάκρουσμα καὶ προοίμιο τῆς ἐνδόξου παρουσίας Του. *«Εἶδον δὲ αὐτοῦ τὸ κάλλος Πέτρος καὶ οἱ υἱοὶ τῆς βροντῆς ἐν τῷ ὄρει, ὑπέρλαμπρον τὴν τοῦ ἡλίου λαμπρότητα καὶ τὰ προοίμια τῆς ἐνδόξου αὐτοῦ παρουσίας ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν κατηξιώθησαν»* (Εἰς τὸν μδ΄ Ψαλμόν, Ε.Π.Ε. 5, 274).

Ὁ αὐτὸς μέγας φωστὴρ τῆς Καισαρείας καὶ τῆς Ἐκκλησίας στὸ ἔργο του *«Ὅροι κατὰ πλάτος»* (Ε.Π.Ε. τ. 8, σελ. 188) ἀναφέρεται στὸ θεῖο κάλλος ποὺ ἄστραψε στὴν Μεταμόρφωση ὡς ἑξῆς:

«Τί οὖν κάλλους θείου θαυμασιώτερον; Τίς ἔννοια τῆς τοῦ Θεοῦ μεγαλοπρεπείας χαριεστέρα; Ποῖος πόθος ψυχῆς οὕτω δριμὺς καὶ ἀφόρητος ὡς ὁ ἀπὸ Θεοῦ ἐγγινόμενος τῇ ἀπὸ πάσης κακίας κεκαθαρμένῃ ψυχῇ καὶ ἀπὸ ἀληθινῆς διαθέσεως λεγούσῃ ὅτι "Τετρωμένη ἀγάπης ἐγώ εἰμι"; Ἄρρητοι παντελῶς καὶ ἀνεκδιήγητοι τοῦ θείου

κάλλους αἱ ἀστραπαί· οὐ παρίστησι λόγος, οὐ δέχεται ἀκοή. Κἂν ἑωσφόρου αὐγὰς εἴπῃς, κἂν σελήνης λαμπρότητα, κἂν ἡλίου φῶς, πάντα ἄτιμα πρὸς εἰκασίαν τῆς δόξης, καὶ πλέον ἀπολειπόμενα πρὸς τὴν τοῦ ἀληθινοῦ φωτὸς σύγκρισιν, ἢ καθόσον βαθεῖα νὺξ καὶ στυγνὴ σκοτομήνη μεσημβρίας καθαρωτάτης· τοῦτο τὸ κάλλος σαρκίνοις μὲν ὀφθαλμοῖς ἀθεώρητον, ψυχῇ δὲ μόνῃ καὶ διανοίᾳ καταληπτόν, εἴπου τινὰ περιέλαμψε τῶν ἁγίων, καὶ ἀφόρητον τοῦ πόθου τὸ κέντρον αὐτοῖς, ἐγκατέλιπεν».

Μετάφραση: *«Ποῖο τώρα εἶναι θαυμαστότερον ἀπὸ τὸ θεῖον κάλλος; Ποία σκέψις εἶναι χαριεστέρα ἀπὸ τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ Θεοῦ; Ποῖος πόθος τῆς ψυχῆς εἶναι τόσον καυστικὸς καὶ ἀφόρητος, ὅσον ὁ πόθος ποὺ ἔρχεται ἀπὸ τὸν Θεόν εἰς τὴν ψυχὴν ἐκείνην, ἡ ὁποία ἔχει καθαρισθῆ ἀπὸ κάθε κακίαν καὶ λέγει μὲ ἀληθινὴν συγκίνησιν· "εἶμαι πληγωμένη ἐγὼ ἀπὸ ἀγάπην"; Ἀνέκφραστες ἐντελῶς καὶ ἀνερμήνευτες εἶναι οἱ ἀστραπὲς τοῦ θείου κάλλους· δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὶς παρουσιάσῃ ὁ λόγος, δὲν μπορεῖ νὰ τὶς δεχθῆ ἡ ἀκοή. Καὶ ἂν ἀναφέρῃς τὶς ἀκτῖνες τοῦ αὐγερινοῦ, καὶ ἂν ἀναφέρῃς τὴν λαμπρότητα τῆς σελήνης καὶ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ὅλα εἶναι ἀνάξια, γιὰ νὰ ἀπεικονίσῃς τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ, ὑστεροῦν δέ, συγκρινόμενα πρὸς τὸ ἀληθινὸ φῶς, περισσότερο ἀπὸ ὅσο ἡ βαθιὰ καὶ σκυθρωπὴ ἀσέληνος νύκτα ὑστερεῖ τῆς λαμπρᾶς μεσημβρίας. Αὐτὸ τὸ κάλλος τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀόρατον στοὺς σαρκικοὺς ὀφθαλμούς, εἶναι δὲ κατανοητόν μόνον ἀπὸ τὴν ψυχὴ καὶ τὸ πνεῦμα. Ἄφησε μέσα στοὺς ἁγίους, ποὺ φώτισε, τὸ κεντρὶ τοῦ ἀφορήτου πόθου».*

Ἐπίσης ὁ θεῖος Γρηγόριος ὁ Νύσσης στὸ δέκατο κεφάλαιο τοῦ ἔργου του *«Περὶ Παρθενίας»* λέγει περὶ τοῦ θείου κάλλους: *«Ὃν γὰρ ἔχει λόγον πρὸς τὰς ἀβύσσους ἡ*

ὀλίγη σταγὼν ἢ πρὸς τὴν μεγάλην τοῦ ἡλίου ἀκτῖνα μικρὸν σπινθηράκιον, οὕτω διάκειται καὶ πάντα τὰ παρὰ τῶν ἀνθρώπων ὡς καλὰ θαυμαζόμενα πρὸς ἐκεῖνο τὸ κάλλος, ὃ περὶ τὸ πρῶτον ἀγαθὸν καὶ τὸ ἐπέκεινα παντὸς ἀγαθοῦ θεωρεῖται» (Ε.Π.Ε. τ. 9, σελ.70).

Μετάφραση: *«Ὅποια ἀναλογία ἔχει ἡ μικρὴ σταγόνα πρὸς τὶς ἀβύσσους ἢ μία ἐλάχιστη σπιθίτσα πρὸς τὴ μεγάλη λάμψη τοῦ ἡλίου, σ' αὐτὴ τὴ σχέση βρίσκονται καὶ ὅλα ὅσα θαυμάζονται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πρὸς ἐκείνη τὴν ὁμορφιά, ποὺ νοοῦμε γιὰ τὸ πρῶτο ἀγαθὸ καὶ τὸ πέρα ἀπὸ κάθε ἀγαθό».*

Στὴν Μεταμόρφωση ὁ Κύριος μᾶς ἀποκαλύπτει, ὅτι εἴμαστε προορισμένοι νὰ ζήσουμε σὲ μία κοινωνία, ὁ Τριαδικὸς Θεὸς καὶ οἱ ἄνθρωποι. Αὐτὴ εἶναι ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Τὸ πῶς εἶναι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀμυδρῶς γνωρίζουμε· *«βλέπομεν δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι»* (Α΄ Κορινθίους ιγ΄ 12). Δηλαδή: *«Τώρα βλέπουμε τὰ πράγματα θαμπά, σὰν ἀπὸ μεταλλικὸ καθρέφτη».*

Ὁ Θεὸς ἀπέκρυψε τὸ μυστήριο τῆς αἰωνιότητας καὶ τὸ φανέρωσε μόνο σὲ λίγους ποὺ διέθεταν τὶς ἀπαραίτητες προϋποθέσεις κατὰ τὴν ὁμολογία τοῦ Κυρίου μας:

«Ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις» (Ματθαίου ια΄ 25).

Δηλαδή: *«Σ' εὐχαριστῶ, Πατέρα, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, γιατὶ αὐτὰ τὰ ἔκρυψες ἀπὸ τοὺς σοφοὺς καὶ τοὺς συνετοὺς καὶ τὰ φανέρωσες στοὺς ταπεινούς».*

Ἀπὸ τὸ γεγονὸς τῆς Μεταμόρφωσης ἀντιλαμβανόμα-

στε, ὅτι ὑπάρχει ἐξωτερικὴ λαμπρότητα καὶ ἐσωτερικὴ εὐφροσύνη. Γι' αὐτὸ τὸ *«καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι»* ἀπὸ τὸν ἀπόστολο Πέτρο (Ματθαίου ιζ΄ 4).

Αὐτὴ τὴν λαμπρότητα καὶ εὐφροσύνη τῆς οὐράνιας καὶ πνευματικῆς Ἱερουσαλὴμ συμβολίζουν οἱ περιγραφὲς τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου στὰ ὁράματα τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ κα΄ καὶ κβ΄ κεφαλαίου.

Ἐκεῖνο πάντως τὸ ὁποῖο ἀσφαλῶς καὶ λεπτομερῶς γνωρίζουμε εἶναι ὁ τρόπος συμμετοχῆς καὶ εἰσόδου μας σ' αὐτή.

α. Σωματικὰ εἶναι ἀδύνατο. Ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ἀποστολικὴ διαβεβαίωση *«σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ»* (Α΄ Κορινθίους ιε΄ 50). Δηλαδή: *«Ἄνθρωποι ἀπὸ σάρκα καὶ αἷμα δὲν μποροῦν νὰ πάρουν μέρος στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, οὔτε αὐτὸ ποὺ εἶναι φθαρτὸ μπορεῖ νὰ κληρονομήσει τὴν ἀφθαρσία».*

β. Πνευματικά, ὅταν ἀγωνιζόμαστε νὰ μεταμορφωθοῦμε σύμφωνα μὲ τὴν ἔνδοξη εἰκόνα τοῦ μεταμορφωθέντος Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν ἀποστολικὴ προτροπή:

«Ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν Κυρίου κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ ἀπὸ Κυρίου Πνεύματος» (Β΄ Κορινθίους γ΄ 18).

Δηλαδή: *«Ὅλοι ἐμεῖς λοιπόν, χωρὶς κάλυμμα στὸ πρόσωπο, κοιτάζουμε σὰν σὲ καθρέφτη τὴν λαμπρότητα τοῦ Κυρίου καὶ μεταμορφωνόμαστε σ' αὐτὴν τὴν λαμπρὴ εἰκόνα Του, βαδίζοντες ἀπὸ δόξα σὲ δόξα μὲ τὴν ἐνέργεια τοῦ Κυρίου, ποὺ εἶναι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα».*

Πρὸς τοῦτο ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἔθεσε στὴν διάθεσή μας τὰ ἀπαραίτητα μέσα ποὺ εἶναι ἡ Ἐκκλησία, τὰ ἅγια

Μυστήρια καὶ οἱ διάκονοι αὐτῶν κατὰ τὸν ἀποστολικὸ λόγο:

«Καὶ αὐτὸς ἔδωκε τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ» (Ἐφεσίους δ΄ 11-12).

Δηλαδή: *«Αὐτὸς σὲ ἄλλους ἔδωσε τὸ χάρισμα τοῦ ἀποστόλου, σέ ἄλλους τοῦ προφήτη, σὲ ἄλλους τοῦ εὐαγγελιστῆ καὶ σ' ἄλλους τοῦ ποιμένα καὶ δασκάλου, γιὰ νὰ καταρτίζουν καὶ νὰ διακονοῦν τοὺς πιστούς, ὥστε νὰ οἰκοδομεῖται τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ».*

> *"Δεῦτε νῦν τὴν κρείττονα, ἀλλοιωθέντες ἀλλοίωσιν, οὐρανόφρονες σήμερον, Χριστῷ συμμορφούμενοι, εὐσεβῶς καὶ γῆθεν, ἐφ' ὑψηλοτάτην, τῶν ἀρετῶν περιωπήν, ἀνενεχθέντες ἀγαλλιώμεθα· δι' οἶκτον γὰρ τὸν ἄμορφον, μεταμορφούμενος ἄνθρωπον, ἐν Θαβὼρ καταλάμπρυνεν, ὁ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν"* (Στιχηρὸν προσόμοιον τοῦ δ΄ ἤχου τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως).

> *"Δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος Κυρίου, καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ θεασώμεθα τὴν δόξαν τῆς Μεταμορφώσεως αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ Πατρός· φωτὶ προσλάβωμεν φῶς· καὶ μετάρσιοι γενόμενοι τῷ πνεύματι, Τριάδα ὁμοούσιον ὑμνήσωμεν εἰς τοὺς αἰῶνας"* (Δοξαστικὸν τοῦ πλαγίου α΄ ἤχου τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως).

